

Sygn. akt IV KK 696/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **S. W.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w S.

z dnia 4 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...),

ma podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie braku wskazania okresu
stosowania środków karnych z art. 41a § 1 k.k. (pkt. VI wyroku) i
w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sygn. akt IV KK (...)

Wyrokiem z dnia 4 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w S. uznał S. W. za winnego dwóch czynów stanowiących występki z art. 190 § 1 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu wymierzył mu za każdy z nich kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata oraz oddał oskarżonego na okres próby pod dozór kuratora i zobowiązał do informowania kuratora o przebiegu okresu próby. Nadto w pkt. 6 wyroku Sąd Rejonowy orzekł zakaz zbliżania się oskarżonego do pokrzywdzonej A. W. na odległość mniejszą niż 50 metrów oraz orzekł zakaz kontaktowania się oskarżonego z pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób. Sąd orzekł także od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej A. W. nawiązkę w kwocie 700 zł.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się z dniem 12 lipca 2017 r.

Kasację od wskazanego wyżej wyroku Sądu Rejonowego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył orzeczenie na korzyść S. W. zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego S. W. środków karnych w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. W. na odległość mniejszą niż 50 metrów oraz zakazu kontaktowania się z nią w jakikolwiek sposób, bez wskazania okresów obowiązywania tych środków, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2 - 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15 co obliguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania środków karnych”.

Podnosząc powyższe, autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co skutkowało jej uwzględnieniem w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Podstawą orzeczonych wobec skazanego zakazów zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość 50 metrów oraz kontaktowania się skazanego z pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób były przepisy art. 41a § 1 i 4 k.k., określające zasady stosowania środka karnego, o którym mowa w art. 39 pkt 2b k.k. Z kolei zgodnie z art. 43 § 1 k.k. środki karne o którym mowa w art. 39 pkt. 2b orzeka się w latach, od roku do 15 lat. Treść tych przepisów w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje, że koniecznym elementem wymiaru wskazanych środków karnych jest nie tylko wskazanie zachowania zakazanego czy nakazanego, ale także określenie okresu ich obowiązywania.

Oczywistym jest również, że brak wskazania tego okresu w wyroku nakładającym na skazanego takie obowiązki stanowi rażące naruszenie przepisu art. 43 § 1 k.k., a także że uchybienie to ma istotny wpływ na treść wyroku, skoro brak określenia czasu, a zatem w istocie końca obowiązywania środków karnych przekształca je wbrew woli ustawodawcy w środki bezterminowe. Rację ma zatem skarżący wskazując w kasacji, że brak wskazania okresu stosowania tych środków powoduje, iż nie wiadomo jak długo mają być one wykonywane wobec skazanego. Jak zaś wskazuje w swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy czasu trwania tego środka nie da się określić ani sprecyzować w postępowaniu wykonawczym (por. wyrok SN z 14 listopada 2008 r., V KK 256/08, wyrok SN z 21 lutego 2021 r., IV KK 520/21).

Nie ulega zatem wątpliwości, że Sąd Rejonowy w S. orzekając na podstawie art. 41a § 1 i 4 k.k. zakaz zbliżania się oskarżonego do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 50 metrów oraz orzekając zakaz kontaktowania się oskarżonego z pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób bez wskazania okresu obowiązywania tych zakazów, dopuścił się obrazy art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k. o charakterze rażącym i mającym istotny wpływ na treść wyroku. Konsekwencją powyższego stwierdzenia jest konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku w zakresie braku określenia okresu obowiązywania nałożonych środków karnych i przekazania w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Rozstrzygając ponownie sprawę Sąd Rejonowy w S. będzie zobowiązany do wzięcia pod uwagę powyższych uwag i respektowania reguł określonych w art. 43 § 1 k.k.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.